

SLOVAK A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SLOVAQUE A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 ESLOVACO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 14 May 2007 (morning) Lundi 14 mai 2007 (matin) Lunes 14 de mayo de 2007 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Napíšte komentár o **jednom** z nasledujúcich textov.

1. (a)

5

10

15

20

25

Johana z Brižka

(Úryvok)

- Tak čo, Johan, kde zasejeme hlavnú jarinu? – potešili sa ujco Mihal', že všetko dopadlo tak, ako ani sami nečakali.

Nebanujú, že zvolili Johanu. Ktovie, koho by boli trepali s labami tam, kde ani palec nevojde.

- Nebolo by dobre na prilohy, ujcu, jak tamtého roku. Bo keď prídu suchoty, hlina na prilohách zoschne na pazder. Čudná tam hlina. Pod zrno na žiadny pád. Byť po mo-jom, dala by som tam trebič alebo konope.
  - Veď môže byť po vašom, na to sme vás zvolili.

Johana sa začervenala. Obrátená tvárou k ujcovi, ani nepomyslela, že ešte niekto po-čúva, čo chcela ujcovi dávno povedať. Už vtedy, keď na prilohách žali.

Potom ešte dlho hovorili, kde čo zasiať, kde čo zasadiť, a Johana sa už nehanbila. Nič z toho, čo sa povedalo, jej nebolo cudzie.

Aj agronóm sa z času na čas pridal a vonkoncom sa netajil svojím obdivom k Johane, že hovorí o tom, o čom, ako si myslel doteraz, vedia hovoriť len chlapi.

Práve čosi hovorila, keď naňho zboku pozrela. Ostala sama prekvapená, že sa jej už ani trochu nevidel cudzí. Zrazu sa jej zdalo, akoby ho už bola dakde videla.

Dva poháriky borovičky vypila, a nebola opitá. Ešte nikdy toľko nevypila. Ba hej, Raz pri mláťačke jeden pohárik. Ale vtedy sa jej veľmi krútila hlava.

Onda hral svoje

- Teraz už aj staršie ženy tancovali, no ešte vždy s pohľadom kamsi do neznáma, ako-by sa ich muzika vôbec netýkala, to oni len zato, lebo ich chlapi zavolali.
  - Pani Ovšena, a vy ste kde nechali muža? spýtal sa agronóm. V ten večer po piaty raz Johana oľutovala, že je tam, kde je.
- Keby prišla s mužom, nemohla by tancovať s vami, chytro sa ozvali ujco Mihaľ, lebo videli, že Johana stŕpla.
  - Máte pravdu. No začínam si vyčítať, že som to viac nevyužil. Môžem vás poprosiť?

Do Johany akoby bol strelil. Vyskočila spoza stola, vybehla von a bez duše utekala na brižek, kde s Michalom bývali.

Vonku už celkom jasne vedela, že to bola pravda. Vtedy keď tancovala, zazrela v ok-ne 30 Michalovu tvár.

Kapura bola otvorená.

Naisto ju zavrela, keď išla dolu. To Michal nikdy nezavrie.

Kľúča pod kameňom niet.

Aha je vo dverách.

Iste trochu teplej polievky pochlípal! Prešla cez gánok. V zadnej chyži bola tma. Na-isto si už ľahol.

V kuchyni bolo teplo. Priložila, keď odchádzala.

"Dobre, že som už prišla. "Pomyslela si a rozsvietila svetlo pri dverách.

Čo sa stalo? Polievka nedotknutá... Šifonér otvorený, všetko z neho von...

40 "Ten Michal načisto schádza z rozumu,"povedala si, keď ukladala šaty do šifonéra. Žije ako to bidlo. Sám je vinovatý. Prečo nepríde a neprehovorí si s ňou ako brat so sestrou. Zobliekla si šaty červené ako vianočné jabĺčko. Dobre, že si ich vzala.

Práve chcela priložiť do šparhertu, aby jej do rána nevychladlo, keď niekto zabúchal na dvere.

- Michal, to si ty?

45

- Johanko, tu ujco Mihal'. Otvor nám.
- Ja už v spodnej košuľke. Počkajte, hneď sa oblečiem.

Hodila na seba, čo mala po ruke, a pozvala ujca dnu.

- Tu sme Johanko! – povedali ujco Mihal' vo dverách. – Taká vec sa stala. Tu súdruh agronom nemá kde spať. Predseda hovoril, že bude uňho, ale posledným autobusom mu prišiel syn z Moravy so ženou a s deťmi. Teraz nemá miesta. Chcel som ešte ku Jankovi Tomal'ovi oprobovať, no ty si bola bližšie, reku, zájdem ku Johanke. Viem, že máš prázdnu chyžu.

Milka Zimková, *Johana z Brižka*, (1951)

- Ako vyznieva celková atmosféra v danom úryvku?
- Akým spôsobom podáva autorka postavu Johany?
- Charakterizujte vzťahy medzi postavami.
- Čo autorka dosahuje využitím dialógu v úryvku?

1. (b)

Jazda do Pekiel ... (September) (Úryvok)

Ш

10

Prešli sme okolo ZOO a ženieme sa k tunelom. Mesto nás vykašlalo s dýchavičným vetrom, stiahol som si bezpečnostný pás

5 a vyfúkol z dlane motýľa ... Taxameter mi vychrstol do tváre kilometre, ktoré sme stratili. Suma je vysoká,

tú nezaplatím a je mi to fuk ... Šofér vypol kúrenie ... Kopytom dupe na akcelerátor, chvostom si vyťukáva

diabolský hymnus. Chce sa mi hovoriť, prerušiť to donebavolajúce NIČ. A predpeklie je blízko, áno, je strašne

blízko, bližšie, ako som vôbec tušil.

Za oknom auta jesenná neviestka ...
Osamotená, teda – zradná? Plazma slnka

mi vysala z hlavy poslednú nádej. Nijaké výčitky. Na chvíľu mi stiahlo hrdlo. Vieš byť tak strašne ďaleko, Eli,

20 keď ťa potrebujem! Odstavil voz a potichu sa na mňa usmieva, to, čo sa blýska, bude asi nôž ...

> Jeseň, jeseň, ty červivá jeseň. Vo valcoch motora sa vraj čosi zapieklo.

25 Ty chorý september, ty moje peklo ...

Ivan Kolenič, Rock and roll, (1990)

- Naznačuje názov básne jej tému a prečo?
- Je slovo "Eli" v šiestej slohe básne symbolom niečoho a čo evokuje?
- Ktoré slová alebo slovné spojenia považujete v básni za kľúčové a prečo?